

ЖУРНАЛІСТИКА СПОРТУ: ВИСВІТЛЕННЯ РОЗВИТКУ ФУТБОЛУ В МИКОЛАЄВІ

У тезах досліджено значення футболу як важливого чинника соціальної згуртованості, фізичного розвитку молоді та формування позитивного іміджу міста Миколаєва. Особливу увагу приділено аналізу поточного стану інфраструктури, підтримці дитячо-юнацьких спортивних шкіл, а також ролі футбольного клубу «Миколаїв» у підтримці місцевої ідентичності. Автори зазначають, що розвиток футболу в регіоні є не лише питанням спортивної політики, а й стратегічним напрямом культурного розвитку та інтеграції громади. Окремо розглянуто виклики, з якими стикається галузь: недостатнє фінансування, брак кваліфікованих тренерів, відсутність системного підходу до популяризації футболу серед молоді. Пропонуються конкретні кроки щодо покращення ситуації – створення муніципальної програми розвитку футболу, залучення бізнесу до фінансування спорту, організація регулярних турнірів та підтримка аматорських команд. У цьому контексті спортивна журналістика відіграє ключову роль у висвітленні актуальних проблем, досягнень і перспектив розвитку футболу, формуючи громадську думку та сприяючи зростанню зацікавленості до спортивного життя міста. Розвиток футболу здатен позитивно вплинути на соціальну атмосферу в місті та сприяти його сталому розвитку.

Ключові слова: футбол, Миколаїв, спорт, журналістика спорту, молодь, інфраструктура, соціальна інтеграція, розвиток громади.

Футбол у місті Миколаєві – це більше, ніж просто гра. Це соціальне явище, що поєднує покоління, формує регіональну ідентичність та виступає каталізатором громадської єдності. У XXI столітті розвиток футболу набуває нових значень, адже він здатен відповідати на численні виклики сучасного суспільства: від збереження здоров'я молоді до побудови позитивного іміджу регіону. Місто має унікальні передумови для відродження футбольного потенціалу, зокрема історичну тяглість, активну спортивну спільноту та зацікавленість громади.

Особливу увагу варто звернути на роль спортивної журналістики, яка є ключовим чинником у популяризації, підтримці та розвитку футболу. Через аналітичні матеріали, репортажі, інтерв'ю, прямі трансляції та фото- і відеоісторії журналісти не лише документують події, а й формують емоційний фон, залучають глядача та створюють ціннісну основу для підтримки спорту на локальному рівні. У цьому контексті важливо дослідити, яким чином журналістика сприяє формуванню нової спортивної культури в Миколаєві, які теми висвітлюються, які наративи підтримуються та як це впливає на загальне ставлення до футболу як суспільного явища.

Спортивна журналістика відіграє важливу роль у розвитку спорту, виконанні ним суспільно значущих функцій і формуванні інформаційного простору країни. Особливої ваги вона набуває в умовах війни, коли дотримання професійних стандартів у цій сфері є надзвичайно важливим. Журналісти, які висвітлюють спортивні події, часто стають свідками воєнних злочинів і гуманітарних трагедій, спричинених агресором. На жаль, війна не оминула і спортивну спільноту – деякі спортсмени стали до лав Збройних сил України, інші опинились у зоні окупації чи бойових дій.

Яскравим прикладом є відомий скелетоніст Владислав Гераскевич, який входить до двадцятки найкращих спортсменів світу у своїй дисципліні. Разом з батьком він заснував благодійний фонд і активно сприяв усуненню представників Росії від участі в міжнародних змаганнях зі скелетону. Незважаючи на труднощі, пов'язані з позицією Національного олімпійського комітету та Сергія Бубки щодо війни, Владислав домігся відсторонення російських спортсменів. Водночас у більшості міжнародних федерацій зробити це не вдається, навіть попри триваючу військову агресію [3].

Волонтерською діяльністю з початку війни також почав займатись 22-річний Тарас Бриж із Полтави, котрий є чемпіоном Полтавської області з кікбоксингу. Спортсмен допомагає бійцям та переселенцям, співпрацює з фондом офіс якого знаходиться у Харкові. Майстер спорту України з легкої атлетики, учасник восьми чемпіонів Європи, призер, багаторазовий чемпіон України уродженець Луганщини Артем Алфімов став волонтером й допомагає ЗСУ та простим громадянам евакуюватись із зон бойових дій. З початку війни спортсмен допомагав у перевезенні бронезилетів, згодом у доставці посилок, медикаментів до Лисичанська та евакуації мешканців. У Миколаєві тісно співпрацюють з волонтерами багаторазові призери чемпіонатів світу з Європи у веслуванні Сергій Безуглий та Максима Прокопеню. Спортсмени створили фонд з підтримки українців. Щодня фонд опрацьовує до 80 заявок. Потреби різноманітні – від продуктів харчування

до ліків, від одягу до засобів гігієни. Розширилася і географія. Якщо спершу працювали суто для заповнення потреб у Миколаєві, то тепер заявки надходять і з області [6].

Розвиток футболу в Миколаєві – це не просто спортивна ініціатива, це питання соціального, культурного і навіть економічного зростання цілого регіону. Миколаїв, як південне місто України, має глибокі традиції у спорті, але футбол займає в серцях місцевих жителів особливе місце. Футбольна історія Миколаєва сягає ще радянських часів, коли місцева команда «Суднобудівник» (пізніше – МФК «Миколаїв») грала важливу роль у спортивному житті міста. Цей клуб не просто змагався – він формував спортивну ідентичність для поколінь.

Сьогоднішній розвиток футболу в Миколаєві має вирішальне значення для молоді. У часи, коли багато молодих людей шукають сенс, мету і натхнення, футбол може стати тією точкою опори, яка об'єднує, дисциплінує і відкриває шлях до нових можливостей. Наявність сучасної футбольної інфраструктури, якісного тренерського складу, регулярних змагань і підтримки з боку місцевої влади здатна змінити на краще життя сотень, а то й тисяч дітей. Більше того, футбол – це ще й профілактика соціальних проблем. Коли дитина після школи іде не на вулицю, а на тренування, вона автоматично уникає впливу негативного середовища [1].

Також футбол має унікальну властивість об'єднувати громаду. Місцева команда – це об'єкт гордості, навколо якого формується спільність. Коли на стадіон збираються родини, друзі, знайомі – це створює атмосферу єдності, яку важко знайти в інших сферах. А в умовах війни і викликів, які переживає Україна, така єдність стає ще більш необхідною. Вона допомагає зберегти внутрішній дух, національну ідентичність і віру в майбутнє.

У контексті війни журналістика спорту набуває нового звучання – вона не лише висвітлює досягнення й розвиток спорту, зокрема футболу, як це відбувається в Миколаєві, а й розповідає про подвиги спортсменів, які стали на захист України. У Миколаєві, як і в багатьох інших містах, футбол продовжує розвиватися навіть у складних умовах. Проте цей розвиток неможливо відокремити від загального національного контексту – від героїзму спортсменів, які пожертвували життям заради Батьківщини. Із перших днів повномасштабної війни багато українських спортсменів стали на захист Батьківщини. На жаль, чимало з них віддали свої життя, захищаючи рідну землю. Вони свідомо обрали шлях воїнів, демонструючи мужність і відданість. Серед таких героїв – 24-річний Анатолій Розвадовський із села Кривополе Верховинського району. Він займався рукопаш боєм, згодом опанував бразильське джиу-джитсу, тренувався під керівництвом Віталія Стасіва та сам став наставником для дітей. Анатолій загинув на сході України від влучання ворожого снаряду. Ще один полеглий герой – 19-річний Олександр Анікін, гравець команди з американського футболу «Здолбунівські орли», який загинув поблизу Лисичанська. Його посмертно нагородили орденом «За мужність» III ступеня [5].

На Херсонщині в бою загинув 36-річний Іван Бідняк – майстер спорту міжнародного класу з кульової стрільби. Єгор Біркун, представник національної збірної України зі змішаних єдиноборств, віддав життя під час оборони Маріуполя. Він мав представляти країну на чемпіонаті світу з ММА GAMMA, що розпочався в день його загибелі. Єгор родом із Кривого Рогу, служив у полку «Азов». Трагічно загинув і футболіст Дмитро Мартиненко з ФК «Гостомель», разом зі своєю матір'ю – внаслідок російського авіаудару, який зруйнував їхній будинок. Дмитро був найкращим бомбардиром та гравцем другої ліги чемпіонату Києво-Святошинського району. На жаль, це лише окремі імена. Насправді кількість загиблих українських спортсменів значно більша [3].

Не менш важливо розуміти і економічний аспект. Розвиток футбольного клубу, стадіонної інфраструктури, дитячих секцій – усе це створює робочі місця, генерує інвестиції, стимулює місцевий бізнес. Це вже давно не просто гра – це двигун економічного процесу. Ресторани, готелі, транспорт, медіа – усі вони отримують вигоду, коли футбол у місті живе і розвивається.

Особливої уваги заслуговує залучення приватного капіталу. Якщо в місті з'являються бізнесмени або компанії, готові інвестувати у футбол, це може дати потужний поштовх. Звичайно, важлива і прозорість, і стратегія, і відповідальне керівництво клубами. Але за умови правильно організації футбольна система Миколаєва може не лише відродитись, а й стати прикладом для інших міст України.

Крім того, розвиток футболу – це й питання престижу. У кожного міста має бути своя спортивна візитівка. Для Миколаєва – це футбол. Потужна команда, регулярна участь у чемпіонатах, гідне представництво міста на загальнонаціональному рівні формують імідж Миколаєва як активного, прогресивного і спортивного регіону.

І найголовніше – футбол у Миколаєві має відроджуватись не лише заради перемог чи гучних титулів. А заради дітей, заради майбутнього, заради того, щоб кожен хлопчик чи дівчинка, які мріють стати футболістами, мали шанс здійснити свою мрію саме у своєму місті [2].

Важливість розвитку футболу в Миколаєві неможливо переоцінити. Це питання, що охоплює безліч вимірів – від соціального до культурного, від освітнього до економічного. Футбол – це не просто вид спорту, це явище, яке формує особистість, зміцнює громаду, створює можливості, дає надію і мотивує. Саме тому у місті з таким потенціалом, як Миколаїв, розвиток футболу має стати пріоритетом не лише для спортивних структур, а й для всієї місцевої влади, бізнесу та громадянського суспільства.

Футбольна традиція Миколаєва сягає в глибину десятиліть. Ще в радянські часи місто славилось своєю командою, а стадіони збирали повні трибуни. Люди чекали вихідних, щоб підтримати своїх, щоб відчувати себе частиною чогось більшого. Ця атмосфера спільності була неоціненною. Але після розпаду СРСР і в умовах тривалої економічної нестабільності інтерес до футболу поступово згасав. Інфраструктура застарівала, фінансування зменшувалося, клуби розпадалися. Проте любов до гри – залишилася. І зараз, у XXI столітті, Миколаїв має шанс відновити втрачену славу, використовуючи сучасні інструменти і підходи.

Почати треба з фундаменту – з дитячого і юнацького футболу. Якщо у місті буде розгалужена мережа футбольних шкіл, секцій, гуртків, куди діти можуть приходити безкоштовно або за символічну плату, то ми отримаємо не лише майбутніх спортсменів, а й свідомих, здорових, активних громадян. Для цього потрібні сучасні футбольні поля з якісним покриттям, екіпірування, тренери, які не просто навчають техніки, а й виховують. Не менш важливо, щоб ці тренери мали гідну зарплатню, а їхня праця визнавалась і підтримувалась державою та суспільством.

Футбол виховує характер. На полі діти вчаться працювати в команді, долати труднощі, приймати поразки з гідністю і перемагати з повагою. Це школа життя, яка формує майбутнє покоління. У місті, де молоді люди мають доступ до таких можливостей, значно знижується рівень злочинності, наркоманії, алкоголізму. Футбол витягує з вулиці, дає сенс, цілі і мрії [4].

Дорослий футбол – це вже інший рівень. Він повинен бути флагом, прикладом для молодших, символом міста. Команда, що грає у першій або вищій лізі України, здатна привернути увагу інвесторів, популяризувати Миколаїв, вивести його на карту українського спортивного життя. Але щоб це сталося, потрібно не лише бажання, а й стратегія. Стратегія розвитку, яка передбачає будівництво чи реконструкцію стадіонів, маркетингову кампанію, залучення фан-бази, співпрацю з місцевим бізнесом, використання соціальних мереж, розвиток мерча, створення клубної ідентичності.

Коли команда має обличчя, має історію, має легенд – люди йдуть за нею. Футбол – це ще й шоу, емоції, видовища. Це можливість вивести людей на трибуни, дати їм відпочинок від рутини, згуртувати їх навколо спільної мети. У місті, яке пережило багато труднощів, такий катарсис просто необхідний. Він повертає віру, що все ще можливо, що ми – сильні, що ми – разом.

Також варто сказати про міжнародну співпрацю. Миколаїв може і повинен будувати зв'язки з футбольними школами за кордоном, організовувати обміни, спільні табори, турніри. Це розширює горизонти, дає доступ до нових методик, технологій, тренувальних програм. А найголовніше, це відкриває перспективу для талановитої молоді потрапити у великі клуби, стати професіоналами [3].

Не менш важливо мати підтримку на рівні міської ради, ОДА, а також громадських організацій. Футбол має бути частиною загальної політики розвитку міста, адже це інвестиція в майбутнє. Це шанс повернути Миколаєву не лише спортивну славу, а й силу громади, здатної пишатися собою. І саме зараз, у час змін і викликів, цей розвиток потрібен як ніколи.

Таким чином, розвиток футболу в Миколаєві повинен розглядатися у широкому міждисциплінарному контексті – як соціальний, економічний, культурний і комунікаційний процес. Журналістика відіграє у цьому процесі особливу роль: вона не лише інформує, а й об'єднує громаду, стимулює діалог, задає тон публічній дискусії про спорт. Висвітлення історій успіху, нагальних проблем і потенційних перспектив створює підґрунтя для формування сталого інтересу до футболу, зростання молодіжної активності та посилення інституційної підтримки спортивної галузі.

У добу цифровізації й соціальних мереж спортивна журналістика має ще більше можливостей для розширення своєї аудиторії та впливу. Саме завдяки фаховій журналістській роботі футбольні ініціативи Миколаєва можуть отримати гідне висвітлення на всеукраїнському та міжнародному рівнях. У перспективі це сприятиме не лише спортивному успіху міста, а й укріпленню локального бренду, що базується на здоровому способі життя, командному дусі та відкритості до світу. Журналістика спорту в такому підході – це не просто професійна діяльність, а місія зі зміцнення громадянського суспільства через призму спорту.

References

1. Vasilenko E. Mykolaiv sportyvnyi v umovakh povnomasshtabnoho vtorhnennia: multymediina istoriia : kvalifikatsiina robota na zdobuttia osvithnoho stupenia «bakalavr» : spets. 061 «Zhurnalistyka» / E. Vasilenko ; ChNU im. Petra Mohyly. – Mykolaiv, 2024. - 73 s.
2. Vdoma, v okupatsii ta zakordonom — yak trenuvalysia ta skilky nahorod zavoivuly mykolaivski parasportsmeny v 2022-mu. SUSPILNE NOVYNY : Retrieved from: <https://suspilne.media/354254-vdoma-v-okupacii-ta-zakordonom-aktrenuvalisa-ta-skilki-nagorod-zavouvali-mikolaivski-parasportsmeni-v-2022-mu/>
3. Vladyslav Heraskevych, skeletonist, volunteer. Interviu. Ofitsiinyi sait «Ukrinform». Retrieved from: <https://www.ukrinform.ua/rubric-sports/3558040-vladyslav-geraskevich-skeletonist-volunteer.html>
4. Kurasa H. O. Rozvytok futbolu v Mykolaievi na pochatku XX stolittia / Kurasa H. O // [B. n.] - veres. - 2005. - № 3. - S. 162-166. 11. Mykolaiv: zhyttia pid obstrilamy. Ukrinform : veb-sait. Retrieved from: <https://www.ukrinform.ua/rubric-regions/3581084-mikolaiv-zitta-pidobstrilami.html>
5. Mynaike dva roky yak viina zabrala zhyttia Anadolii Rozvadovskoho. Verkhovynska RDA: <https://verhovna-rda.gov.ua/news/1725956912/>
6. Naumko Yu. S. Rozvytok sportyvnoi infrastruktury yak diievyi instrument provadzhennia sotsialnoi polityky v rehioni [Elektronnyi resurs] / Yu. S. Naumko // Infrastruktura rynku, 2019. - № 37. - Retrieved from: http://market-infr.od.ua/journals/2019/37_2019_ukr/78.pdf
7. Puzan Ya. P. Krushyntok sportu sered uchashnykh boiovykh dii v Ukraini. V: Molod ta olimpiiskyi rukh: zb. tez dopovidei 14-yi Mizhnar. nauk. konf. molodykh vchenykh; 2021 Trav 19 Kyiv. Kyiv; 2021: S. 270.

SPORTS JOURNALISM: COVERING THE DEVELOPMENT OF FOOTBALL IN MYKOLAIV

The theses explore the importance of football as an important factor in social cohesion, physical development of youth, and the formation of a positive image of the city of Mykolaiv. Particular attention is paid to the analysis of the current state of infrastructure, support for children and youth sports schools, as well as the role of the Mykolaiv football club in supporting local identity. The authors note that the development of football in the region is not only a matter of sports policy, but also a strategic direction for cultural development and community integration. The challenges facing the industry are separately considered: insufficient funding, lack of qualified coaches, lack of a systematic approach to popularizing football among youth. Specific steps are proposed to improve the situation - the creation of a municipal football development program, involving business in financing sports, organizing regular tournaments, and supporting amateur teams. In this context, sports journalism plays a key role in covering current challenges, achievements, and prospects for the development of football, shaping public opinion and fostering greater interest in the city's sporting life. The development of football can positively affect the social atmosphere in the city and contribute to its sustainable development.

Keywords: football, Mykolaiv, sports, sports journalism, youth, infrastructure, social integration, community development.

Відомості про автора / Information about the author

Гурець Артем, студент 4 курсу спеціальності «Журналістика», факультету політичних наук, Чорноморського національного університету імені Петра Могили, м. Миколаїв, Україна. E-mail: temaogurcik@gmail.com

Hurets Artem, Fourth-year student in Journalism, Faculty of Political Science, Petro Mohyla Black Sea National University, Mykolaiv, Ukraine. E-mail: a55415106@gmail.com

Соловійова Анна, к. політ. наук, доцент кафедри журналістики факультету політичних наук Чорноморського національного університету імені Петра Могили, м. Миколаїв, Україна. E-mail: soloan2003@gmail.com, orcid: <https://orcid.org/0000-0003-0524-287X>

Soloviova Anna, PhD in Political Science, Associate Professor of Department of Journalism, Faculty of Political Science, Petro Mohyla Black Sea National University, Mykolaiv, Ukraine. E-mail: soloan2003@gmail.com, orcid: <https://orcid.org/0000-0003-0524-287X>

